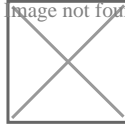

Ευθανασία: γυρνώντας την πλάτη στην ευκαιρία για θέωση... (Βασιλική Κατσαούνη)

/ [Πεμπτούσία](#)

Image not found or type unknown

Με την ευθανασία δεν κάνει κάποιος χρήση του δικαιώματος για αξιοπρεπή θάνατο. Αντί να αξιοποιείται αυτή η δυσμενέστερη περίοδος της ζωής του ασθενούς ως ευκαιρία για θέωση, επιλέγεται η «εύκολη» λύση της ανώδυνης εξόδου. Πρόκειται για μια ευδαιμονιστική προσέγγιση, κατά την οποία ο άνθρωπος επιλέγει να φύγει, με τον ίδιο τρόπο με τον οποίο έζησε.

Η ευθανασία προβάλλει ως λύση για τους ασθενείς τελευταίου σταδίου. Ολοένα και περισσότερα κράτη ασχολούνται με το ενδεχόμενο νομιμοποίησής της ενώ κάποια έχουν ήδη λάβει ανάλογη θετικά προσκείμενη συνταγματική τοποθέτηση. Αναπτύσσονται σύλλογοι ευθανασίας οι οποίοι βοηθούν στα πρακτικά ζητήματα τα άτομα τα οποία επιλέγουν την παύση της ζωής τους. Ταυτόχρονα οι ανώνυμες έρευνες οι οποίες έχουν διεξαχθεί ανάμεσα σε ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό δεν έχουν αποκλείσει την προσωπική πρωτοβουλία υποβοήθησης στη συντόμευση του γεγονότος του θανάτου ακόμη και χωρίς τη συναίνεση του ασθενούς.

Τα οργανωμένα πρότυπα μέσω της διαρκής αλληλεπίδρασής τους ως έκφραση της

κοινωνίας προβάλλουν τα δικαιώματα των μελών της. Δικαιώματα ως προς τον αξιοπρεπή θάνατο σε συνάφεια με τα δικαιώματα της αξιοπρεπούς ζωής. Ο άνθρωπος έχει δικαίωμα να πεθάνει όποτε εκείνος επιλέξει κατά τον τρόπο με τον οποίο θεωρεί ότι διαθέτει τον εαυτό του, κατά βούληση, στη διάρκεια της ζωής του. Η ανθρώπινη θέληση μέσα από την προβολή των δικαιωμάτων γίνεται ο γνώμονας της ύπαρξης αφαιρώντας από τον άνθρωπο την αναγωγή του στη μεταφυσική οντολογική της υπόσταση.

Η αλήθεια του δημιουργημένου ανθρώπου ο οποίος δεν πηγάζει στο κτιστό του περιβάλλον αλλά στην αγάπη του Θεού. Ο άνθρωπος αγαπά και αποδέχεται αλλά και γίνεται αποδεκτός από τους συνανθρώπους του μέσα από τη μοναδικότητα και διαφορετικότητά τους. Οι εγκόσμιες αρχές και τα ευδαιμονιστικά κριτήρια στρέφουν τον άνθρωπο προς τον εαυτό του εγκλωβίζοντάς τον στο εγώ του και ό,τι τον ευχαριστεί.

Μέσα από τη συγκεκριμένη προοπτική ο πόνος και η ασθένεια αποτελούν ανασταλτικούς παράγοντες επίτευξης της ευδαιμονίας. Γίνονται εχθρός των επιδιώξεων του ανθρώπου ο οποίος αναζητά την ευχαρίστηση φτάνοντας να επιζητά την ευθανασία. Με τον τρόπο κατά τον οποίο προσπάθησε να ζήσει, επιδιώκει και τον θάνατο, ανώδυνα. Η ζωή του κατά την ασθενέστερη περίοδό της αντί για ευκαιρία θέωσης γίνεται εμπόδιο. Μέσα από την αποδοχή της ευθανασίας δεν δίνεται η ευκαιρία αξιοποίησης του δικαιώματος για αξιοπρεπή θάνατο αλλά δικαίωμα στην παραίτηση. Ως λύση στη δυσαρέσκεια προβάλλει η παθητική απομάκρυνση.

Τα σύγχρονα κέντρα παροχής υπηρεσιών υγείας επικεντρώνοντας στη σωματική διάσταση της ασθένειας συχνά παραβλέπουν τις ψυχικές μεταπτώσεις τις οποίες επιφέρει. Ο ψυχολογικός παράγοντας όμως έχει παρατηρηθεί ότι ευνοεί προς την αναζήτηση της ευθανασίας από τους ασθενείς τελευταίου σταδίου. Χωρίς να παραγκωνίζεται η σωματική καταπόνηση η σύγχυση των ασθενών εξαιτίας της κατάστασής τους και το αίσθημα απομόνωσης ενισχύουν τις θέσεις παύσης της βιολογικής ζωής.

Η παρηγορητική φροντίδα μέσα από τη λειτουργία των κέντρων ανακουφιστικής ή φροντιστών στον οικείο χώρο δίνουν τη δυνατότητα της ανακούφισης του πόνου σε σωματικό και ψυχολογικό επίπεδο των ασθενών που αντιμετωπίζουν το ενδεχόμενο θανατηφόρας ασθένειας. Ο ασθενής στη δυσμενέστερη περίοδο της ζωής του χρειάζεται τη συμπαράσταση του συνανθρώπου. Δεν είναι όμως ο οίκτος για την κατάσταση του άλλου, η επαγγελματική κατάρτιση ή η εθελοντική συνείδηση τα οποία διαμορφώνουν την παρηγορητική φροντίδα. Ο Θεός δεν απαριθμεί τις πράξεις ελέους προς τον πλησίον. Είναι η επιλογή του τρόπου

ύπαρξης σε σχέση κοινωνίας με τον συνάνθρωπο. Με τον τρόπο αυτό μπορεί ο φθαρτός άνθρωπος να αναχθεί στον Θεό και να επιζητήσει την αιώνια ζωή.

Η κοινωνία με τον Θεό και τον άνθρωπο ως ο όρος της ηθικότητας διαμορφώνει τη χριστιανική ηθική του ελέους και της αγάπης. Μέσα από αυτή την προοπτική ο άνθρωπος θα δει στον πόνο την υπενθύμιση της φθαρτότητάς του και θα στραφεί στο Δημιουργό. Ταυτόχρονα όσοι βρίσκονται στο περιβάλλον του αντιλαμβάνονται στο πρόσωπο του ασθενούς την εικόνα του ίδιου του Θεού. Αγαπάς τον άλλο όχι γιατί τον αντιλαμβάνεσαι με τη λογική ή το συναίσθημα όμοιο με εσένα αλλά γιατί οντολογικά μετέχουν της κοινής ανθρώπινης φύσης.

Η αγάπη δεν θα αποτρέψει μόνο από το ενδεχόμενο της ευθανασίας αλλά θα πραγματώσει τον προσωπικό τρόπο ύπαρξης ασθενή και φροντιστή. Προοπτική η οποία δεν υπογραμμίζεται κατά την ασθένεια αλλά χαρακτηρίζει το σύνολο της ζωής του ανθρώπου. Η επιλογή της ύπαρξης ως πρόσωπο δεν θα οδηγούσε τον άνθρωπο κατά την περίοδο της ασθένειάς του να διαχειριστεί το δώρο της ζωής ως φυσική αναγκαιότητα την οποία τερματίζεις όταν δεν μπορεί να ρυθμιστεί ανάλογα με τις ατομικές επιδιώξεις.

Παρατήρηση: η ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ ολοκληρώνει σήμερα τη δημοσίευση με τη μορφή σειράς άρθρων της μελέτης «ΠΑΡΗΓΟΡΗΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΑΣΘΕΝΩΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ - ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΗΘΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ: ΜΙΑ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΕΥΘΑΝΑΣΙΑΣ» της ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΚΑΤΣΑΟΥΝΗ. Πρόκειται για αναθεωρημένη έκδοση του κειμένου που κατατέθηκε ως διπλωματική εργασία στη Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου με επιβλέποντα καθηγητή τον Νικόλαο Κόϊο.
